

Bilaga 2 – Sammanställning av åtaganden version 2

Syftet med de åtaganden som presenteras i sammanställningen nedan är att komplettera villkorskatalogen med ytterligare regleringar i de fall åtagandena inte varit lämpliga att inkludera som villkor. Åtagandesammanställningen baseras vidare på de skyddsåtgärder som redovisas i kapitel 6 i MKB. Åtagandena har till viss del konsoliderats och preciserats, i jämförelse med skyddsåtgärderna, för att de ska utgöra skarpa och tydliga åtaganden. För att undvika överlappningar har vidare sådana skyddsåtgärder som motsvaras av lag-/föreskriftkrav inte inkluderats som åtaganden.

Av flera åtaganden framgår att bolaget ska ”minimera” *påverkan* eller *risk*en för någonting eller undvika i ”möjligaste mån”. Med begreppet ”minimera” avser bolaget sådana åtgärder som rimligen kan genomföras för att göra att påverkan eller risken blir så liten som möjligt. Med begreppet i ”möjligaste mån” avser bolaget att en avvägning mellan nyttan av skyddsåtgärden och andra försiktighetsmått kan komma att behöva göras i förhållande till kostnaderna för sådana åtgärder.

Uppdatering 2025-11-04 (version 2)

Inom ramen för kompletteringsföreläggandet (5586–2024) har en del åtaganden reviderats och/eller tillkommit sedan ansökan lämnades in. Åtaganden som har reviderats är **fetmarkerade**. Nyttillkomna åtaganden återfinns i slutet på dokumentet.

Detta dokument ersätter därmed tidigare inlämnade bilaga C19 till ansökan.

Nr.	Åtagande	Referens
1.	Befintliga vägsträckningar kommer att användas i möjligaste mån för att minimera behovet av avverkning och nyanlagda hårdgjorda ytor.	Avsnitt 6.2 i MKB
2.	Återställning och återplantering av temporärt nyttjad mark sker inom ett år efter avslutad anläggningsverksamhet.	Avsnitt 6.2 i MKB
3.	Under byggnationsfasen kommer allmänhetens tillgänglighet till projektområdet att begränsas. Områden som bedöms vara olämpliga för allmänheten att vistas i kommer att tydliggöras och markeras. Tillfälliga varningsskyltar kommer att placeras ut. De enskilda vägar som leder in till eller löper inom vindparken kommer att stängas av om allmänhetens färd längs dessa medför hinder för byggnationsarbetet eller utgör en potentiell säkerhetsrisk.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
4.	Varningsskyltar med information om risk för iskast ska finnas uppsatta i anslutning till vindparken och vindkraftverken.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
5.	Inför att byggnation påbörjas ska bolaget samråda med räddningstjänsten angående säkerheten inom vindparken.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
6.	Vägvisningsskyltar kommer att sättas upp under byggnation för att hjälpa räddningstjänsten att hitta rätt vid en eventuell olycka. Skyltningen kommer att finnas kvar under hela drifttiden.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
7.	Hastigheten för transporter inom vindparken kommer att begränsas för att minska risken för olyckor.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
8.	Ställverk och transformatorer ska vara låsta och kan även komma att inhägnas vid behov. Alla vindkraftverk ska vara låsta.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
9.	Vid tecken som tyder på sabotage eller skadegörelse kan tillträde till vindparken begränsas med hjälp av vägbommar och bevakningen ökas.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
10.	Lagring av eventuella oljeprodukter sker externt i ett låst utrymme.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
11.	Provtagning och ytletning kommer genomföras i anslutning till de två positioner Försvarsmakten angett om vindkraftverk eller vägar/kabeldragning planeras i närheten.	Avsnitt 6.3.1 i MKB
12.	Naturvårdsverkets riktvärde om 40 dBA ekvivalentnivå utomhus samt Folkhälsomyndighetens riktvärden för lågfrekvent buller ska inte överskridas vid ljudkänsliga punkter under verksamhetens drifttid. Vid samråd om slutlig layout bifogas en ny ljudberäkning för tydliggörande av att riktvärdena kan innehållas vid samtliga ljudkänsliga punkter.	Avsnitt 6.3.2 i MKB
13.	Skulle begränsningsvärdet för ljud riskera att överskridas, trots undvikande åtgärder, så kommer grundorsaken utredas och lämpliga åtgärder vidtas för att upprätthålla den tillståndsgivna ljudnivån.	Avsnitt 6.3.2 i MKB

Nr.	Åtagande	Referens
14.	Om Folkhälsomyndighetens riktvärden för lågfrekvent buller överskrids i någon bostad, trots undvikande åtgärder, ska det utredas om det är möjligt att reglera ljudet från vindkraftverket alternativt utföra rimliga ljudisolerande åtgärder på den berörda fastigheten.	Avsnitt 6.3.2 i MKB
15.	I de fall skuggor från vindkraftverk beräknas påverka störningskänslig bebyggelse mer än åtta timmar per år ska detta undvikas genom så kallad skuggreglering där berörda vindkraftverk stängs av vid vissa skuggkänsliga tidpunkter.	Avsnitt 6.3.3 i MKB
16.	Bolaget strävar efter att nyttja vägar, in och ut från projektområdet, som berör minst antal närboende.	Avsnitt 6.3.4 i MKB
17.	Bolaget kommer iaktta Naturvårdsverkets riktlinjer för buller från byggarbetsplatser (NFS 2004:15) under den tiden som vindpark Mark tjärn anläggs. Vid behov kan bullerdämpande åtgärder komma att vidtas.	Avsnitt 6.3.4 i MKB
18.	Bolaget kommer att informera närboende om påverkan på framkomlighet genom direktutskick och/eller annonsering innan byggnation samt avveckling påbörjas.	Avsnitt 6.3.4 i MKB
19.	Vid vägarbeten som medför begränsad framkomlighet kommer vägvisningsskyltar att placeras ut och mötesplatser förberedas vid behov.	Avsnitt 6.3.4 i MKB
20.	Turbintransporter kommer företrädesvis ske nattetid, av säkerhetsskäl samt för att minska störningar på övrig trafik. Övriga transporter under byggtiden kommer dock endast i undantagsfall att ske på kvällstid eller helger, samt undvikas helt nattetid.	Avsnitt 6.3.4 i MKB
21.	För att minska störningar från transporter kommer material i form av bergkross i olika fraktioner om möjligt att tas från bergtäkt inom eller i närheten till vindparken.	Avsnitt 6.3.4 i MKB
22.	Tydliga krav på dammbekämpning av vägar ställs i upphandling av entreprenör och följs upp under anläggnings- och avvecklingstiden.	Avsnitt 6.3.4 i MKB
23.	Vindkraftverkens torn och rotorblad kommer vara enhetligt färgsatta.	Avsnitt 6.4 i MKB
24.	Ljusstyrkan för vindkraftverkens hinderbelysning ska vid mörker ställas ned så mycket som gällande föreskrifter om hindermarkering medger.	Avsnitt 6.4 i MKB
25.	Arkeologisk utredning motsvarande steg 1 kommer genomföras innan anläggningsarbeten påbörjas.	Avsnitt 6.5 i MKB
26.	I dagsläget kända fornlämningar undviks helt och med ett skyddsavstånd på 25 meter från den fysiska fornlämningens avgränsning i terrängen. Fornlämningar som kan komma att upptäckas i samband med arkeologisk utredning eller under anläggningsskedet undviks i möjligaste mån.	Avsnitt 6.5 i MKB
27.	I möjligaste mån undviks övriga kulturhistoriska lämningar vid anläggning av infrastruktur, ny väg och förstärkning av befintlig väg.	Avsnitt 6.5 i MKB

Nr.	Åtagande	Referens
28.	Inför byggnation ska lämningar som riskerar att påverkas av byggnation tydligt märkas ut i fält, för att undvikas.	Avsnitt 6.5 i MKB
29.	Om en förmodad fornlämning påträffas kommer grävning eller annat arbete omedelbart avbrytas och länsstyrelsens kulturmiljöenhet kontaktas.	Avsnitt 6.5 i MKB
30.	Bolaget kommer föra dialog med berörda jaktlag för att säkerställa att jakt, byggnation samt drift av vindparken ska kunna bedrivas på ett säkert sätt.	Avsnitt 6.6 i MKB
31.	Inför byggnation av vindparken kommer OX2 att gå ut med information till närboende och lokala intressenter och företag om tidplaner och eventuella tillfälliga inskränkningar för allmänheten inom projektområdet.	Avsnitt 6.6 i MKB
32.	Bolaget planerar ersätta jaktlagen genom exempelvis plantering av viltbete längs vägar inom projektområdet i samband med återställning efter byggnationen.	Avsnitt 6.6 i MKB
33.	Inga markanspråk för vindkraftverk görs inom identifierade områden med högsta, höga eller påtagliga naturvärden (NVI-klass 1-3), eller inom buffertzon på 20 meter från identifierade områden med högsta eller höga naturvärden (NVI-klass 1-2).	Avsnitt 6.7.1 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
34.	Inga vindkraftverk, montageytor, övriga ytor eller nya vägar uppförs inom objekt med frivilliga avsättningar.	Avsnitt 6.7.1 i MKB
35.	Inga nya vägar samt montageytor och övriga ytor anläggs inom identifierade områden med högsta eller höga naturvärden (NVI-klass 1–2) eller inom 20 meter från dessa.	Avsnitt 6.7.1 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
36.	Inga kablar kommer läggas inom identifierade områden med högsta eller höga naturvärden (NVI-klass 1–2) såvida det inte är längs befintliga vägar.	Avsnitt 6.7.1 i MKB
37.	Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras och förvaras på en invallad tät yta, skyddad från nederbörd, så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och tas om hand.	Avsnitt 6.7.1 i MKB
38.	Anläggning av ny väg samt montageytor och övriga ytor kan i undantagsfall anläggas inom identifierade områden med påtagliga naturvärden (NVI-klass 3).	Avsnitt 6.7.1 i MKB
39.	Förstärkning av befintlig väg kan komma att ske inom identifierade områden med högsta eller höga naturvärden (NVI-klass 1–2), breddning ska då om möjligt ske på motsatt sida NVI-objektet.	Avsnitt 6.7.1 i MKB
40.	Vid byggnation av vindkraftverk, anläggning av vägar eller andra övriga ytor inom landskapsobjekt ska ingrepp minimeras i möjligaste mån.	Avsnitt 6.7.1 i MKB
41.	Inför avverkning, anläggning och byggnation kommer naturmiljöobjekt som riskerar att påverkas tydligt märkas upp i fält för att undvikas. Entreprenadarbetet ska följa erforderliga riktlinjer, utöver skyddsåtgärder och den hänsyn som MKB förespråkar för att säkerhetsställa att tillbörlig miljöhänsyn tas.	Avsnitt 6.7.1 i MKB

Nr.	Åtagande	Referens
42.	Gamla och äldre sälgar sparas i möjligaste mån, även utanför naturvärdesobjekt, för att undvika eventuell påverkan på doftticka^{VU}.	Avsnitt 6.7.1 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
43.	Ytskiktet från avbanade massor (jordmån och markvegetation) inom projektområdet ska i den utsträckning det är tekniskt genomförbart återanvändas inom området. Om invasiva arter (inklusive blomsterlupin) identifieras får inte avbaningsmassor innehållande dessa läggas tillbaka eller återanvändas. Avbaningsmassorna ska transporteras till godkänd mottagningsanläggning på ett kontrollerat sätt för att undvika spridning av invasiva arter. Vegetationsavtaget ska vara så djupt att rötter avlägsnas.	Avsnitt 6.7.1 i MKB
44.	Övriga ytor, som inte behövs för driften av anläggningen, ska återställas inom ett år från det att vindkraftverken monterats. Återställningen ska i första hand ske med sparade växt- och jordskikt i syfte att påskynda återetablering av växtlighet. Åtgärden ska genomföras i dialog med biolog eller annan sakkunnig med relevant kompetens samt tillsynsmyndigheten.	Avsnitt 6.7.1 i MKB
45.	Inför de olika anläggningsfaserna kommer gällande tillstånd, villkor samt skyddsåtgärder presenteras för de personer som behöver ta del av informationen, tjänstemän såväl som entreprenörer. Inför anläggningsskedet kommer en miljöåtgärdsplan eller motsvarande tas fram som behandlar områden och punkter där det behöver vidtas särskilda försiktighetsåtgärder utifrån utformningen av den slutliga layouten.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
46.	Inga vindkraftverk placeras inom 3 kilometer från kända häckningsplatser för kungsörn. Värdefulla miljöer för kungsörn inom projektområdet har analyserats och inga vindkraftverk kommer därför byggas inom 100 meter från utpekade branta bergsryggar inom 6 kilometer från närmaste kungsörnsbo eller inom områden med höga naturvärden.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
47.	Nybyggnation och markanspråk undviks inom skyddszon för tjäder och orre kring de medelstora och stora spelplatserna för tjäder samt de stora spelplatserna för orre. Detta medför att inga verk uppförs inom minst 500 meter till dessa spelplatser. Skyddszonerna är utökade upp till 1 kilometer i de riktningar där det finns lämpliga miljöer för skogshöns. Se <i>Undantag från rekommenderade hänsynsområden</i> .	Avsnitt 6.7.2 i MKB
48.	Inget anläggningsarbete (förutom transporter på befintliga vägar) görs inom 500 meter från de medelstora och stora spelplatserna för tjäder samt de stora spelplatserna för orre under perioden 10 april – 15 juni för tjäder samt under perioden 1 mars – 31 maj för orre i syfte att undvika att spel och tidig häckning störs.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
49.	Transporter under anläggningsarbete undviks inom 500 meter från de medelstora och stora tjäderspelplatserna under perioden 15 april-15 maj och från de större orrspelplatserna under perioden 1 mars-31 maj mellan klockan 03.00-09.00, det vill säga under den tid på dygnet och året som tjädrarna respektive orrarna är som mest knutna till spelplatsen.	Avsnitt 6.7.2 i MKB

Nr.	Åtagande	Referens
50.	Inga vindkraftverk placeras inom skyddszon på 1 kilometer från häckningsplats för fiskgjuse.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
51.	Inget anläggningsarbete görs inom hänsynsområde på 500 meter för fiskgjuse under perioden 1 april- 20 augusti.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
52.	Inga vindkraftverk placeras inom skyddszon på 1 kilometer från de två häckningsplatserna för fjällvråk.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
53.	Inga vindkraftverk placeras inom skyddszon på 1 kilometer för smålom. Om de preliminära vägdragningarna ändras i stor omfattning, så att de nya vägarna kommer dras närmare häckningstjärnarna eller om skogliga åtgärder skett mellan befintlig väg och tjärnarna, ska det bedömas om det krävs ytterligare skyddsåtgärder för smålom avseende anläggningsarbete.	Avsnitt 6.7.2 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
54.	Inga vindkraftverk placeras inom skyddszon på 1 kilometer från häckningsplats för storlom (förutom i en riktning där topografin medför att 500 meter anses tillräckligt).	Avsnitt 6.7.2 i MKB
55.	Inget anläggningsarbete görs inom hänsynsområde för storlom under perioden 20 april - 31 juli.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
56.	Nyanläggning samt förstärkning eller breddning av befintliga vägar, inom öppna gräsmarker vid gamla Marktjärns by (inom landskapsobjekt C) ska undvikas, för att undvika eventuell påverkan på violett guldvinge^{EN}.	Avsnitt 6.7.2 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
57.	Inga markanspråk för vindkraftverk, vägar eller annan infrastruktur görs inom skyddszonen för järv, 300 meter från lyaplats.	Avsnitt 6.7.2 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
58.	Eventuella nya vägdragningar inom hänsynsområden för skogshöns förläggs på sådant sätt att avskärmande skog finns mellan väg och myr så att spelplatserna avskärmade från vägen, se <i>Undantag från rekommenderade hänsynsområden</i> .	Avsnitt 6.7.2 i MKB
59.	Driftreglering kommer tillämpas under perioden 15 juli-15 september för att undvika att fladdermöss kolliderar med vindkraftverk.	Avsnitt 6.7.2 i MKB
60.	Belysning inom parken kommer avskärmade i möjligaste mån för att undvika påverkan på ljuskänsliga fladdermusarter (gäller ej hinderbelysning).	Avsnitt 6.7.2 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
61.	Inget anläggningsarbete eller avverkning kopplat till den ansökta verksamheten görs under perioden 15 februari- 30 april inom 500 meters radie från utpekad lyaplats för järv.	Avsnitt 6.7.2 i MKB & Bilaga 1:1 Artskyddsutredning
62.	Inget åtagande med nummer 62 finns i ansökan.	

Nr.	Åtagande	Referens
63.	Åtagande 63 har utgått, se kompletteringsyttrandet.	
64.	Anläggande av vägtrummor, elkabel eller fibernät kan utgöra vattenverksamhet om anläggning sker i vattenområde. Även eventuellt vattenuttag till betongtillverkning kan utgöra vattenverksamhet. Inför anläggning görs en kontroll av om några åtgärder bedöms utgöra anmälningspliktig vattenverksamhet. Om så är fallet görs anmälan till tillsynsmyndigheten.	Avsnitt 6.8 i MKB
65.	Anläggningsarbeten ska planeras på ett sådant sätt att påverkan på områdets hydrologi minimeras. Ingrepp i vattenområden ska företrädesvis ske under perioder med låga vattenflöden.	Avsnitt 6.8 i MKB
66.	Uppgrävda massor får inte placeras så att de medför risk för grumling av vattendrag.	Avsnitt 6.8 i MKB
67.	Vid anläggande av nya vägar eller förstärkning och breddning av befintliga vägar i anslutning till vattendrag utformas vägpassager på ett sådant sätt att de inte innebär vandringshinder för fisk eller andra vattenlevande organismer. Vägpassagerna ska inte heller medföra förändringar av vattenflödet.	Avsnitt 6.8 i MKB
68.	Nya diken och ytvatten från påverkade ytor ska inte ledas direkt till vattendrag för att undvika grumling. Diket kan i stället exempelvis avledas på fast mark för naturlig filtrering.	Avsnitt 6.8 i MKB
69.	Vid anläggningsarbeten som riskerar att sprida grumlande partiklar till vattendrag ska grumlingsbegränsande åtgärder som exempelvis val av tidpunkt och användning av sedimentfällor som geotextil eller halmbalar användas.	Avsnitt 6.8 i MKB
70.	Tunga maskiner får inte köra i vattendrag. Om maskiner måste korsa vattendrag ska körplåtar, stockmattor eller dylikt användas.	Avsnitt 6.8 i MKB
71.	Vid ytor med sämre bärighet ska schaktningsarbeten och tunga transporter undvikas i möjligaste mån under blöta perioder för att minimera risken för körskador och avvattning som kan leda till grumling. Vid arbeten som riskerar att leda till körskador ska förstärkning ske med stockmattor eller dylikt.	Avsnitt 6.8 i MKB
72.	Om eventuell infrastruktur anläggs genom våtmark eller blöt mark ska anläggning ske så att den naturliga hydrologin bibehålls.	Avsnitt 6.8 i MKB
73.	Schaktslänter vid nyanlagda vägar och montageytor samt vid förbättring av befintlig väg ska, i de fall de är erosionskänsliga, täckas med exempelvis grövre massor för att förhindra grumling i vattendrag.	Avsnitt 6.8 i MKB
74.	För att minimera ansamling av regnvatten som riskerar att förorenas, ska vattnet ledas bort från infrastruktur. Detta ska genomföras på ett sätt som inte påverkar den naturliga hydrologin.	Avsnitt 6.8 i MKB
75.	Tvättplats för betongstation anläggs inte inom 100 meter från vattendrag eller sjöar. Tvättvatten tas om hand på ett kontrollerat sätt. Uppsamlat material återanvänds i den mån det går i betongtillverkningen. Material som inte kan återanvändas i tillverkningen samlas upp och körs till godkänd mottagare.	Avsnitt 6.8 i MKB

Nr.	Åtagande	Referens
76.	Saneringsutrustning för att hantera eventuella utsläpp ska finnas tillgänglig.	Avsnitt 6.8 i MKB
77.	Om förorenade massor identifieras inom projektet ska dessa hanteras i samråd med tillsynsmyndigheten och följa tillsynsmyndighetens riktlinjer.	Avsnitt 6.8 i MKB
78.	Verksamhetsutövaren ska inför varje vinterbetesperiod informera samebyn om under vilka perioder anläggningsarbeten såsom sprängning, schaktning eller omfattande transporter kommer att pågå. Detta för att samebyn i god tid ska veta under vilka perioder det är olämpligt att hålla renar i projektområdet. Anläggningsarbetena ska så långt möjligt sammanläggas i tid så att störande arbetsinsatser inte sprids ut över hela vinterbetesperioden. Verksamhetsutövaren ska med god framförhållning meddela samebyn om eventuella förändringar i tidplanen.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
79.	Åtagande 79 och 87 har ersatts med villkor 16.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
80.	Aktörer som utför transporter under anläggningsfasen ska informeras om att renskötsel bedrivs i området samt vikten av att anpassa hastigheten. Vid risk för påkörning av ren inom vindparken ska transportarbetet tillfälligt avbrytas och fordonen stå stilla till dess renarna lämnat vägområdet.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
81.	Verksamhetsutövaren utser en kontaktperson som ansvarar för kontinuerlig dialog med berörda samebyar. Dialogen samordnas i möjligaste mån med verksamhetsutövarens övriga kontakter med samebyarna.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
82.	Inför anläggningsfasen ska verksamhetsutövaren bjuda in berörda samebyar till samråd om lämpliga skyddsåtgärder för att minska konsekvenserna för rennäringen. Inför och under anläggningsfasen ska verksamhetsutövaren varje vinterbetesperiod informera berörda samebyar om omfattningen av och tiden för anläggningsarbetena samt om utformningen av anläggningen. Syftet är att både rennäring och anläggningsarbeten ska kunna anpassas till varandra inför kommande vinterbetesperiod, både för att minimera störningar som kan ge upphov till indirekt betesbortfall och för att minimera säkerhetsrisker.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
83.	En systematisk uppföljning av skyddsåtgärderna för rennäringen ska genomföras fortlöpande så att dessa vid behov kan justeras. Verksamhetsutövaren ska därför följa upp åtgärderna för rennäringen genom regelbundna avstämningar med samebyarna.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
84.	Under anläggningsskedet ska vegetationsskikt sparas så långt det är möjligt för att minimera förlusten av renbete och damningsförebyggande åtgärder ska vidtas på vägar i områden med förekomst av renlav.	Avsnitt 6.9 i MKB
85.	För de fall samebyn framöver planerar att ha renar betande inom 2 kilometer från projektområdet och samebyn anmäler så till verksamhetsutövarens kontaktperson senast 2 veckor innan, ska verksamhetsutövaren, om det bedöms nödvändigt, sänka plogvallarna längs vägarna inom anläggningen och utmed tillfartsvägen för att minska spridningseffekter med syfte att renarna inte ska följa vägsystemet utan tillgodogör sig betet.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering

Nr.	Åtagande	Referens
86.	Information om att renskötsel bedrivs i området samt hur personal på sajten ska agera i förhållande till detta kommer att ingå i anläggningens arbetsplatsintroduktion (så kallad site introduction).	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
87.	Åtagande 79 och 87 har ersatts med villkor 16.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
88.	Verksamhetsutövaren ska senast den 1 september varje år underrätta berörda samebyar om vilka större planerade underhållsåtgärder eller andra aktiviteter som kommer att ske under den nästföljande vinterbetesperioden. Berörda samebyar som inte deltar vid ett möte ska informeras skriftligen och lämnas möjlighet att framföra synpunkter.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
89.	För att underlätta samebyarnas kantbevakning av renar ska verksamhetsutövaren finansiera erforderliga bränslekostnader för skoterkörning samt ersätta samebyn för slitage på fordon till följd av ökade arbetsinsatser. Den sammanlagda kostnaden för sådana kompensationsåtgärder får uppgå till högst 60 000 kronor per år under tillståndstiden. Samebyn ska specificera kostnader enligt räkning efter respektive avslutad säsong. Detta gäller de vinterbetesgrupper som under aktuell period betar närmast projektområdet.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
90.	För att minska risken för rensammanblandningar ska verksamhetsutövaren, om samebyn påvisar behov, finansiera stängselåtgärder på strategiska platser. Arbetet ska utföras av samebyn. Om den berörda samebyn önskar skall bolaget initiera en dialog med Trafikverket om stängsling av Norra stambanan med grindar eller dylikt för renpassage eller andra verkningsfulla åtgärder. Den sammanlagda kostnaden för sådana kompensationsåtgärder får uppgå till högst 1 150 000 kr totalt under tillståndstiden. Utbetalning skall ske först efter att berörd sameby verifierat kostnaden för åtgärden.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
91.	För att säkerställa att renarna håller sig kvar inom sin betestrakt trots avhållandeeffekten från vindparken och särskilt under perioder med låst bete, ska verksamhetsutövaren finansiera erforderlig stödutfodring. Mängden beräknas för antalet renar och dygn i närmast liggande vinterbetesgrupperna, om inget annat överenskommit. Den sammanlagda kostnaden för sådana kompensationsåtgärder får uppgå till högst 288 000 kronor per år under tillståndstiden.	Avsnitt 6.9 i MKB & Bilaga 1 PM komplettering
92.	Återställning av övriga ytor, som inte behövs för driften av anläggningen, ska påbörjas inom ett år från det att anläggningsarbetena har avslutats. Återställningen ska fokusera på att återskapa renbete i området och ske i samråd med samebyn samt tillsynsmyndigheten. Återställningen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.	Avsnitt 6.9 i MKB
93.	För att påskynda återställningen av temporära ytor kommer avbaningsmassor att lagras på ett sådant sätt att de vid återställningen kan användas nära dess ursprungliga plats.	Avsnitt 6.9 i MKB

Nr.	Åtagande	Referens
94.	Efter avslutad verksamhet ska samtliga hårdgjorda ytor kring vindkraftverken återställas så långt möjligt, så att marken kan återgå till betesmark. Nya och befintliga vägar kommer att lämnas kvar. Återställningen sker i samråd med samebyn samt tillsynsmyndigheten. Återställningen ska även godkännas av tillsynsmyndigheten.	Avsnitt 6.9 i MKB
95.	Vid restaurering ska vetenskapligt underbyggda metoder, såsom de som forskats om hos Umeå universitet och SLU (Horstkotte och Djupström 2021), för återetablering av renlav användas i de delar av projektområdet som har biologiska och geologiska förutsättningar för lavtillväxt.	Avsnitt 6.9 i MKB
96.	Numera del av åtagande 90.	Bilaga C17 avsnitt 5.5
97.	Föra en dialog med samebyn om långtidsplaneringen av skogsåtgärder i områden som har särskilt goda geologiska och biologiska förutsättningar för marklavar.	Bilaga C17 avsnitt 5.5
98.	Genomföra en översiktlig fältinventering av betesresursen i form av mark- och hänglavar inom lämpliga områden högst 10 kilometer från verksamhetsområdet i syfte att identifiera möjliga kompensationsområden.	Bilaga C17 avsnitt 5.5 & Bilaga 1 PM komplettering
99.	Vid projektering, vägbyggnation och terrass för vägar kommer massbalans att eftersträvas.	Avsnitt 6.10 i MKB
100.	Bolaget kommer vid upphandling ställa krav att entreprenören hanterar avfall enligt gällande lagstiftning och kommunala krav.	Avsnitt 6.10 i MKB
101.	Om behov finns kommer tillfälliga avfallscentraler/miljöstationer i enlighet med gällande föreskrifter att uppföras inom projektområdet under byggtiden.	Avsnitt 6.10 i MKB
102.	Inget avfall lagras inom anläggningen annat än temporärt.	Avsnitt 6.10 i MKB
103.	De rengöringsmedel som används skall väljas i enlighet med produktvalsprincipen.	Avsnitt 6.10 i MKB
104.	När vindkraftverken är uttjänta kommer anläggningen att monteras ned och tillhörande servicebyggnader demonteras. Återvinning av såväl vindkraftverk som byggnader kommer att ske i möjligaste mån vid tidpunkt för avvecklingen. De ytor som inte längre tas i anspråk för verksamheten kommer att återställas i samråd med markägare och tillsynsmyndigheten.	Avsnitt 6.10 i MKB
105.	En plan kommer att tas fram för genomförande och uppföljning av frivilliga positiva åtgärder för biologisk mångfald. *	Bilaga C18 till MKB
106.	Planen och uppföljningen av åtgärderna kommer att redovisas till tillsynsmyndigheten. *	Bilaga C18 till MKB

*Bolaget vill genom åtagandena (105 och 106) säkerställa att potentiella andra framtida verksamhetsutövare fortsätter arbetet med naturpositiva åtgärder för vindpark Marktjärn och åtar sig därför att under drifttiden följa upp de naturpositiva åtgärder som genomförs samt att kontinuerligt kunskapsdelar de resultat som framkommer i uppföljningen. De åtgärder som föreslås i Bilaga C18 till MKB utgör frivilliga åtgärder som inte har någon betydelse för bedömningen av den ansökta verksamhetens tillåtlighet.

Nyttillkomna åtaganden

Nr.	Åtagande	Referens
107.	I möjligaste mån undviks avverkning av utpekade grova ihåliga högstubbar (som identifierades vid inventering 2025), som kan utgöra lämpliga boträd för slaguggla.	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning
108.	Det identifierade risboet på Marktjärnberget, som kan utgöra lämplig boplats för lappuggla, undviks från exploatering.	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning
109.	I möjligaste mån undviks avverkning av utpekade grova hålträd (som identifierades vid inventering 2025), som kan utgöra lämpliga platser för dagvila för fladdermöss.	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning
110.	Röjning eller andra anläggningsåtgärder kopplade till den ansökta verksamheten på hyggen (avverkade för maximalt tio år sedan) undviks under häcknings- och uppfödningssperioden för ortolansparv 10 maj–31 juli, om inte inventering kan avfärda häckning under innevarande säsong.	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning
111.	Avverkning kopplat till den ansökta verksamheten under fåglarnas häcknings- och uppfödningssperiod 15 mars–31 juli undviks. Fällning av enstaka träd är dock acceptabelt om det först säkerställs att det inte rör sig om ett boträd (hål eller bo där det finns fåglar eller ägg).	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning
112.	Uttekade småvatten (som identifierades vid inventering 2025) inom naturvärdesobjekt undviks. Eventuella undantag från detta utreds och bedöms särskilt från plats till plats i dialog med biolog eller annan sakkunnig med relevant kompetens.	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning
113.	Anläggningsarbeten i direkt anslutning till utpekade småvatten utanför naturvärdesobjekt under grodornas parnings- och uppfödningssperiod 1 april–31 juli undviks för att inte avsiktligt döda individer av åkergroda, om inte inventering under innevarande säsong kan konstatera att groddjur saknas på platsen.	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning
114.	Avverkning av sälgar med känd förekomst av doftticka undviks.	Bilaga 1:1 Art-skyddsutredning